

ಬಂಗಾರದ ಬೆಡಗಿನ ಸೆನ್ನಾ ಹೂಗಳು
(ಚಿತ್ರಗಳು: ಅನೂಪ್)

ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವ, ಉರಿ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಇಡೀ ಕಾಡು ಸೋತರೂ ಮುಂಜಾನೆ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುವ ಮಂಜಿನ ಹನಿಯಿಂದಲೇ ಬಾಯಾರಿಕೆ ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಫ್ಲುದ್ರ ಜಾತಿಗಳಿವು. ಬಂಗಾರದ ಹೂವಿನ ಬೆಡಗಿನ ಸೆನ್ನಾ ಸ್ವೆಕ್ವಾಬಿಲಿಸ್ ಒಳಹುಳುಕು ಸಾಮಾನ್ಯದ್ದಲ್ಲ. ಒಂದು ವಯಸ್ಸು ಮರ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಸಾವಿರ ಕಾಯಿ ಕಚ್ಚಬಲ್ಲದು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಐವತ್ತರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಜವಿದೆಯೆಂದರೂ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮರಿಗಳ ಸೈನ್ಯವೇ ಸಜ್ಜಾಯಿತು! ಜೊತೆಗೆ ಸೆನ್ನಾ ಗಿಡದ ಎಲೆ, ಕಾಂಡ, ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಸುತ್ತಲಿನ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮೇಲೆ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ (ಅಲೆಲೋಪತಿ).

ತಿನ್ನಲು ರುಚಿಯಿರದ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಷಕಾರಿಯಾದ ಸೆನ್ನಾ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಯುವ ಸನ್ಯಾಹಾರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಆನೆಯಂಥ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸೆನ್ನಾ ಬೀಜವನ್ನು ತಿಂದು ಕಕ್ಕುವ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಆನೆ ಲದ್ದಿಯಿಲ್ಲಂತೂ

ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸೆನ್ನಾ ಬೀಜಗಳಿದ್ದಿದ್ದನ್ನು 'ಏಟ್ರೀ' (ಅಶೋಕ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಫಾರ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್ ಇಕಾಲಜಿ ಅಂಡ್ ಎನ್ವಿರಾನ್ಮೆಂಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು) ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನೂಪ್ ಎಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಸ್ಥಳ, ಬೆಳಕು, ತೇವಾಂಶ, ಪೋಷಕಾಂಶ ಮತ್ತು ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶದ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯಗಳೊಡನೆ ತೀವ್ರ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುತ್ತವೆ; ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಇಂತಹ ಸಸ್ಯಗಳು ಕಾಡಿನ ಚಹರೆಯನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲವು; ಮೇವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕಾಡು ಬಿಡುವ ಆನೆಯಂಥ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಾಡು ಸೇರಬಲ್ಲವು; ಅಣಬೆ ಕಂದಮೂಲ ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅವಲಂಬಿತ ಸೋಲಿಗರಂಥ ವನವಾಸಿಗಳ ಬದುಕು ದುಸ್ವಪ್ನವೇ; ಅವರ ಜೀವನಾಧಾರವಾದ ಬಿದಿರು, ನೆಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಲಂಟಾನಗಳು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿವೆ; ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಕಾಡುಗಳೇ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಭೀತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಏಟ್ರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಶೋಧಕ ಅಂಕಿಲಾ ಹಿರೇಮಠ.

ನಿರ್ವಹಣೆಯ ದುಬಾರಿ ಹೊಣೆ

ಸ್ವಂತ ಶ್ರಮದಿಂದಲೋ, ಕಿಸೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಯೋ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲ ಕಳೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಮುಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನಿಸುವಾಗ ಕಾಡ ತುಂಬ ಇರುವ ಈ ಕಳೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯೆಂದರೆ ಸುಲಭದ ಮಾತೇ? ಇಡೀ ದೇಶದ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಕಳೆಗಳ ಒಂದು ಸುತ್ತಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ಸಸ್ಯವೊಂದು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಮಯ ಮೀರಿರುತ್ತದೆ. 1805ರಲ್ಲಿ ಆಲಂಕಾರಿಕ ಉದ್ಯೇಶದಿಂದ ಪರಿಚಿತವಾದ ಲಂಟಾನ ಮುಂದಿನ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಕೃತವಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಸುಳಿವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ 1997ರಲ್ಲಿ ಏಟ್ರೀ ಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆಸಿದ ಸರ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಟಾನ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು

ದಾಖಲಿಸಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಶೇ.50ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಅಂಕಿಲಾ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿದೇಶಿ- ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಲಂಕಾರಿಕ- ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ತರುವಾಗ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಇವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ. ಎರಡನೆಯದು, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಕಳೆಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ. ಸವರುವುದು, ಚಕ್ಕೆ ಕೆತ್ತಿ ಸಾಯಿಸುವುದು, ಸುಡುವುದು, ಬುಡಮೇಲು ಕೀಳುವುದು, ಈ ಕಸರತ್ತನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿಯಿಲ್ಲ, ಪದೇ ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಳೆ ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಳೀಯರು ಇವುಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತಿದೆ. ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಇವು ತಂದೊಡ್ಡಿದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪಂಜಾಬ್, ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಬಕ್ಕಾರಿ ಜಾಲಿಯನ್ನು ಇದ್ದಿಲಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸರ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಏಟ್ರೀ ಸಂಸ್ಥೆ ಲಂಟಾನಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದರೆಡು ದಶಕದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಸೋಲಿಗರ ಜೀವನ ಬೆತ್ತ ಬಿದಿರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಲಂಟಾನ ಬಳಸುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ಹರೀಶ್ ಆರ್.ಪಿ. ಇದರೇಡೆ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಟಾನಗಳಿಂದ ಓರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಆದಾಯ ವೃದ್ಧಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕಾಡಷ್ಟೇ ಸಂತ್ರಸ್ತವಲ್ಲ

ಇನ್ನೆಚ್ಚಿವ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಂದ ಕಾಡೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮುಗಿಬೀಳುವ ಅಮೆರಿಕ ಮೂಲದ ಸೈನಿಕ ಹುಳುಗಳು (ಫಾಲ್ ಆರ್ಮಿವರ್ಮ್), 1952ರಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಮೂಲದ ತಿಲಾಪಿಯಾ ಮೀನುಗಳು ಮುಂತಾದವು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇಂತಹ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಂಥ ಬೃಹತ್ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಜೆಟ್ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತಲೂ) ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪಾರಿವಾಳಗಳು, ರಾತ್ರಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವ ಹಾತೆಗಳು, ಮುಂಗಿಲಿಗಳು, ಅಕ್ಟೀರಿಯಂನಲ್ಲಿರುವ ಲಯನ್ ಫಿಶ್, ಗೋಲ್ಡ್ ಫಿಶ್, ಕ್ಯಾಟ್ ಫಿಶ್, ಕೋಯ್ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪ್ರಭೇದಗಳೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿತ!

ಮಾಹಿತಿ: ಏಟ್ರೀ, ಮೊಂಗಾಬೇ ಇಂಡಿಯಾ, ನೇಟರ್ ಇನ್ ಫೋಕಸ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in